

ด่วนที่สุด

ที่ คค (ปคร) ๐๘๐๕.๒/๙๘

กระทรวงคมนาคม

ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๑๙ เมษายน ๒๕๕๔

เรื่อง รายงานความคืบหน้าการดำเนินงานโครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน ช่วงหัวลำโพง-บางแค และ ช่วงบางซื่อ-ท่าพระ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๑๗๖๘๘ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. สำเนาหนังสือกระทรวงคมนาคม ที่ คค ๐๘๐๕.๒/๘๙๙๗ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔
 ๒. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ลับ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๔/ล ๑๔๔๑ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔
 ๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๙๐๔.๔๔๑๕ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๔
 ๔. สำเนาหนังสือกระทรวงคมนาคม ด่วนที่สุด ที่ คค ๐๘๐๕.๒/๒๔๗๐ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๔

๑. เรื่องเดิม

มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๓ รับทราบผลการประกวดราคางานโยธา สัญญาที่ ๑-๕ โครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน ช่วงหัวลำโพง-บางแค และช่วงบางซื่อ-ท่าพระ และให้กระทรวงคมนาคม พิจารณาดำเนินการตรวจสอบและกำกับติดตามการดำเนินโครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน ช่วงหัวลำโพง-บางแค และช่วงบางซื่อ - ท่าพระ (สัญญาที่ ๑-๕) ของการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย (รฟม.) ให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามข้อกำหนด ระเบียบหลักเกณฑ์ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องต่อไป โดยคณะรัฐมนตรีมีข้อสังเกตด้วยว่า ปัจจุบันค่าเงินบาทได้มีอัตราที่แข็งแกร่งกว่าช่วงเวลาที่คุณรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติกรอบวงเงินโครงการฯไว้เมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๒ กระทรวงคมนาคมจึงควรรับไปพิจารณาความเป็นไปได้ในการเจรจาต่อรองกับผู้ประกอบการในชั้นการจัดทำสัญญาให้สะท้อนกับค่าเงินบาทในปัจจุบันด้วย

รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง

๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ กระทรวงคมนาคมได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๓ โดยมีหนังสือที่ คค ๐๘๐๕.๒/๘๙๙๗ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ เสนอนายกรัฐมนตรี เพื่อยกเลิกการดำเนินการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน ช่วงหัวลำโพง-บางแค และช่วงบางซื่อ-ท่าพระ สรุปดังนี้ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

/๒.๑.๑ การตรวจ...

๒.๑.๑ การตรวจสอบและกำกับติดตามโครงการฯ

กระทรวงคมนาคมได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการดำเนินโครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน ช่วงหัวลำโพง-บางแค และช่วงบางซื่อ-ท่าพระ (สัญญาที่ ๑-๕) ของการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย (รฟม.) โดยมีรองปลัดกระทรวงคมนาคม หัวหน้ากลุ่มภารกิจการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านทางหลวง เป็นประธาน ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้ตรวจสอบในประเด็นต่าง ๆ แล้ว และรายงานว่าการดำเนินโครงการดังกล่าวได้มีการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี และดำเนินการตามกระบวนการขั้นตอนการประกวดราคาสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว

๒.๑.๒ ข้อสังเกตคณะรัฐมนตรีเรื่องค่าเงินบาท

รฟม. ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ รฟม ๐๐๘/๒๑๘๑ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๓ รายงานผลการดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับค่าเงินบาทที่มีอัตราแข็งขึ้นสำหรับโครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงินฯ ซึ่ง รฟม. ได้มีการประชุมเจรจากับบริษัทผู้รับจ้างงานโยธา (สัญญาที่ ๑-๕) ปรากฏผลว่าผู้รับจ้างของทุกสัญญายืนยันว่าไม่สามารถปรับลดราคาลงได้ และได้มีหนังสือชี้แจงเหตุผลต่างๆ มาด้วย ดังนี้

สัญญาที่	เหตุผลที่ผู้รับจ้างไม่สามารถปรับลดราคาได้
๑.	ผู้รับจ้างแจ้งว่าจะสั่งซื้อเครื่องมือเครื่องจักรจากต่างประเทศ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๓ (๒๘ วันก่อนวันยื่นข้อเสนอประกวดราคา) ค่าเงินบาทแข็งขึ้นกว่าค่าเงินดอลลาร์ร้อยละ ๘.๐๒ และในช่วงระยะเวลาเดียวกัน ค่าเงินเยนแข็งขึ้นกว่าค่าเงินบาทร้อยละ ๖.๐๓ ดังนั้น หากนำความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนมาใช้ ผลจะปรากฏว่าค่าใช้จ่ายรวมทั้งหมดเกี่ยวกับอุปกรณ์ที่ผลิตในต่างประเทศจะมีราคาเป็นเงินบาทสูงขึ้น และบริษัทฯ จะสั่งซื้อเครื่องชุดเจาะอุโมงค์จากประเทศญี่ปุ่น ซึ่งจะทำให้ในปัจจุบันมีราคาเป็นเงินบาทสูงขึ้น ถึงประมาณร้อยละ ๖ นับจากช่วงเวลาที่ยื่นข้อเสนอการประกวดราคา
๒.	ผู้รับจ้างแจ้งว่าวัสดุและเครื่องมือเครื่องจักรส่วนใหญ่จะจัดหาในประเทศซึ่งได้เสนอราคาเป็นเงินบาท และวัสดุและเครื่องมือเครื่องจักรส่วนใหญ่มาจากประเทศที่มีสกุลเงินไม่อ่อนค่าเมื่อเทียบกับเงินบาท เช่น ญี่ปุ่น จีน และประเทศต่างๆ ในยุโรป ซึ่งราคาวัสดุและเครื่องมือเครื่องจักรที่นำเข้ากลับยังสูงขึ้นในปัจจุบัน เพราะค่าเงินของประเทศเหล่านี้แข็งค่าขึ้นเมื่อเทียบกับค่าเงินบาท เช่น เงินเยนแข็งค่าขึ้นเมื่อเทียบกับเงินบาท
๓.	ผู้รับจ้างแจ้งว่าปริมาณอุปกรณ์จากต่างประเทศไม่ได้มีนัยสำคัญมาก ซึ่งมีมูลค่าน้อยกว่าร้อยละ ๔ ของมูลค่างานสัญญา โดยส่วนใหญ่เป็นงานไฟฟ้าเครื่องกล ซึ่งจะใช้งานในช่วงขั้นตอนสุดท้ายของการก่อสร้าง หลังจากลงนามในสัญญาแล้วประมาณ ๓ ปี ซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าว ผู้รับจ้างไม่แน่ใจว่าเงินบาทจะแข็งค่าขึ้นหรืออ่อนค่าลง และอุปกรณ์จากต่างประเทศเกือบทั้งหมดจะมาจากแหล่งผลิตซึ่งไม่ใช่ประเทศสหรัฐอเมริกา ดังนั้นจึงไม่แน่ชัดว่าจะใช้อัตราแลกเปลี่ยนสกุลใดในการดำเนินการ
๔.	ผู้รับจ้างแจ้งว่าจะจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ และแรงงานทั้งหมดในประเทศ ซึ่งจะจ่ายเป็นเงินบาท และในช่วงเวลานี้ ราคาวัสดุ อุปกรณ์ น้ำมันเชื้อเพลิง และแรงงาน ไม่ได้รับอิทธิพล หรือราคาลดลง จากการที่ค่าเงินบาทสูงขึ้นเมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์สหรัฐ และหากในอนาคตค่าเงินบาทมีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายดังกล่าว กลไกในการปรับราคาที่เพิ่มขึ้นและลดลงคือสูตรปรับราคา (K – Factor Formular) ซึ่งได้ระบุในสัญญาเรียบร้อยแล้ว
๕.	ผู้รับจ้างแจ้งว่าวัสดุและเครื่องมือเครื่องจักรส่วนใหญ่จะจัดหาในประเทศซึ่งได้เสนอราคาเป็นเงินบาท และวัสดุและเครื่องมือเครื่องจักรส่วนใหญ่มาจากประเทศที่มีสกุลเงินไม่อ่อนค่าเมื่อเทียบกับเงินบาท เช่น ญี่ปุ่น จีน และประเทศต่างๆ ในยุโรป ซึ่งราคาวัสดุและเครื่องมือเครื่องจักรที่นำเข้ากลับยังสูงขึ้น ในปัจจุบัน เพราะค่าเงินของประเทศเหล่านี้แข็งค่าขึ้นเมื่อเทียบกับค่าเงินบาท เช่น เงินเยนแข็งค่าขึ้นเมื่อเทียบกับเงินบาท

ทั้งนี้ รฟม. พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า ค่าเงินบาทที่มีอัตราแข็งขึ้นเมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์สหรัฐในปัจจุบัน ยังไม่มีผลกระทบต่อราคาค่าจ้างงานโยธา และหากมีความผันผวนของค่าเงินบาท ก็จะมีกลไกการปรับราคาค่าจ้างด้วยดัชนีเพื่อใช้ประกอบการคำนวณหา Escalation Factors (K) สำหรับสัญญาแบบปรับราคาได้ตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานงบประมาณ ซึ่งได้สะท้อนกับค่าเงินบาทด้วยแล้ว

๒.๒ การดำเนินงานของกระทรวงคมนาคม

โครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน ช่วงหัวลำโพง-บางแค และช่วงบางซื่อ-ท่าพระ ได้ดำเนินการเป็นไปตามข้อกำหนด ระเบียบ หลักเกณฑ์ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้ว และในภายหลังจากที่กระทรวงคมนาคมได้กราบเรียนผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวให้นายกรัฐมนตรีทราบตามข้อ ๒.๑ ข้างต้นแล้ว ได้นำไปสู่กระบวนการพิจารณาขั้นตอนการประกวดราคาและผลการประกวดราคาจากสำนักงานอัยการสูงสุดและกรมบัญชีกลางตามลำดับ ซึ่งทั้งสองหน่วยงานได้รายงานผลการพิจารณาที่สอดคล้องกับรายงานการดำเนินการของกระทรวงคมนาคมต่อนายกรัฐมนตรี และนายกรัฐมนตรีได้มีบัญชาเมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ให้แจ้งผลการพิจารณาของทั้งสำนักงานอัยการสูงสุดและกรมบัญชีกลางให้กระทรวงคมนาคมทราบและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) หลังจากนั้น รฟม. จึงได้ดำเนินการลงนามในสัญญาว่าจ้างก่อสร้างงานโยธาทั้ง ๕ สัญญาเมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ และได้มีหนังสือถึง สบ. ชี้แจงผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๓ และขอให้กระทรวงการคลังดำเนินการจัดหาแหล่งเงินกู้ที่เหมาะสมและค้ำประกันเงินกู้ สำหรับค่าก่อสร้างงานโยธาโครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงินฯ ทั้งนี้ กระทรวงคมนาคมได้ตรวจสอบมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๓ ดังกล่าวแล้วพบว่า คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบและเน้นย้ำให้กระทรวงคมนาคมจะต้องดำเนินการตรวจสอบและติดตามการดำเนินโครงการฯ ให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามข้อกำหนด ระเบียบหลักเกณฑ์ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง และมีข้อสังเกตในเรื่องของค่าเงินบาทที่ได้รับไปพิจารณาความเป็นไปได้ในการเจรจากับผู้ประกอบการในขั้นทำสัญญาให้สะท้อนกับค่าเงินบาทในปัจจุบันด้วย โดยคณะรัฐมนตรีมิได้มีมติให้รายงานกลับไปยังคณะรัฐมนตรีก่อนดำเนินการแต่อย่างใด

๒.๓ กระทรวงการคลังขอให้รายงานผลการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๓ ให้คณะรัฐมนตรีรับทราบ

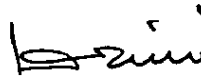
กระทรวงการคลังได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๙๐๔.๔๔๑๕ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๔ เสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม เรื่อง การจัดหาแหล่งเงินกู้สำหรับโครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน ช่วงหัวลำโพง-บางแค และช่วงบางซื่อ-ท่าพระ โดยขอให้กระทรวงคมนาคมในฐานะผู้กำกับดูแล รฟม. ได้โปรดสั่งการให้ รฟม. ดำเนินการรายงานผลการดำเนินการสำหรับโครงการฯ ตามข้อสังเกตนัยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๓ และนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไปด้วย เพื่อกระทรวงการคลังโดยสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ (สบ.น.) จะได้ดำเนินการจัดหาเงินกู้ในประเทศสำหรับโครงการฯ ดังกล่าวตามขั้นตอนการกู้เงินต่อไป (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๓. เรื่องที่เสนอ

เพื่อให้การดำเนินโครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน ช่วงหัวลำโพง-บางแค และช่วงบางซื่อ-ท่าพระ สามารถดำเนินงานสอดคล้องกับแผนการเปิดให้บริการในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จึงเห็นสมควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบผลการดำเนินการสำหรับโครงการฯ ตามข้อสังเกตนัยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๓ ตามข้อ ๒. ก่อนมอบหมายให้กระทรวงการคลังจัดหาเงินกู้ในประเทศสำหรับโครงการฯ ตามขั้นตอนการกู้เงินต่อไป ทั้งนี้ กระทรวงคมนาคมได้มีหนังสือแจ้งการดำเนินงานตามข้อเท็จจริงข้างต้นไปยังกระทรวงการคลังโดยตรงอีกทางหนึ่งด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีตาม ๓. ต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายโสภณ ชาร์มย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร

สำนักพัฒนาระบบขนส่งและจราจร

โทร. 02 215 1515 ต่อ 4021

โทรสาร 02 215 1469